

ULOVLIG INNFANGING OG AVLIVING AV ANDRES KATTER

Namdalsavis av 12. desember 2007 skriver at det startes innfangning av katter i Vika den 7. januar 2008. Det ble opplyst at Mattilsynet ved veterinær og distriktssjef for Mattilsynet i Namsos, John Bjarne Falch, og Per Storli, seksjonssjef ved distriktskontoret for Mattilsynet i Namsos, har fått i oppdrag fra Per Erik Arnø, konsulent i miljørettet helsevern hos kommuneoverlegen i Midtre Namdal, å fange og avlive "villkattene". De katter som ikke er ID-merket eller har halsbånd med eiers identifikasjon påført, vil bli fanget og forsøkt omplassert før de avlives. Trond Klausen ble engasjert til å fange inn kattene.

Den 7. januar 2008, nesten 4 uker etter oppslaget i Namdalsavisa, startet innfangningen uten nærmere forutgående varsling. Varsling om innfangning skal gjøres formelt flere ganger ved kunngjøringer i alle relevante aviser samt i andre fora 2 uker før innfangning. Mattilsynet skal også etablere og opplyse om et mottakssted for innfangede katter der katteeiere som savner sine katter kan komme og se om deres katt befinner seg der.

Allerede den 8. januar savnet flere katteeiere i Vika sine katter som var kastrerte og ID-merket med microchip. De innfangede kattene ble brakt direkte til Mattilsynet ved veterinær og distriktssjef for Mattilsynet i Namsos, John Bjarne Falch, som avlivet dem umiddelbart uten oppstalling og uten å sjekke om de var ID-merket. John Bjarne Falch har innrømmet overfor en av katteeierne at han avlivet hennes kastrerte og chipmerkete katt uten å sjekke på forhånd om den var ID-merket.

Avisen omtaler kattene som "villkatter". Det finnes ikke ville katter i Norge unntatt gaupa. Katter som blir omtalt som "ville", er hjemløse katter som har blitt forlatt av sine eiere og etterkommere av disse kattene. Det er ingen merkeplikt i Norge. Uansett merkeplikt eller ikke, så skal ikke en katt som ikke eier har merket måtte bøte med livet. Det er forbudt å avlive katter som er i noens eie, hjemløse katter på annen manns grunn (straffelovens § 407) samt hjemløse katter på egen grunn. Det trengs positiv lovhjemmel for å avlive katter. Det finnes ingen hjemmel i norsk lov for avliving av friske katter som man selv ikke eier. Det er heller ikke tilstrekkelig for avliving av katter at de står i fare for å lide i utrensmål slik Dyrevernløvens § 2 ofte feiltolkes. Avliving av fremmede katter kan bare skje etter Dyrevernløvens §6 annet ledd når katten er så syk, skadet eller hjelpesløs at den ikke kan bli bra igjen, og når avliving er nødvendig for å hindre mer lidelse for dyret. Heller ikke Kommunehelsetjenesteloven, Smittevernloven eller Husdyrloven hjemler adgang til å avlive friske katter. Det er kun ved en smittsom epidemi bant katter som kan overføres til mennesker at disse lover kan benyttes. En slik epidemi har aldri funnet sted i Norge. Innfangning av katter følger også reglene for avlivning av katter i egen forskrift der skyting normalt ikke er tillatt. Straffelovens §§ 291 eller 391 omfatter katter som eies eller som det viser seg at noen eier, og som er innfanget og tatt livet av. Forholdet er at katter, som andre dyr, alltid relateres til en menneskelig eier, og som sådan er en «gjenstand» som tilhører «en annen». Den som tar livet av en eiet katt, eller medvirker til det, kan derfor straffes for skadeverk etter disse bestemmelsene. § 391 er mest praktisk fordi den voldte økonomiske skade oftest er liten ved avlivning av en «vanlig» katt.

Dersom katten ikke er merket, kan den likevel være eiet. For å unngå straffansvar, må man derfor forsikre seg om at katten ikke er eiet før innbringelse eller i alle fall før omplassering eller sterilisering finner sted. I praksis kan dette gjøres ved kunngjøring om at innbragt katt blir merket, omplassert eller sterilisert innen en bestemt tid, hvis ingen eier melder seg. Straffelovens § 407 uttaler at den som krenker en annens rett, ved å fange eller drepe dyr som ikke er i noens eie, straffes med bøter. Dette omfatter herreløse katter. Man har ikke lov til å krenke grunneiers rett ved å invadere hans eiendom og ta katter til fange. Uten tillatelse fra grunneier kan man derfor ikke fange katter på hans grunn uten å bryte Viltloven.

Straffen etter § 391 om skadeverk, er bøter eller fengsel inntil tre måneder og etter § 407 bot. Dyrevernløven kan gi fengselsstraff for inntil 3 år dersom drapet er begått på en særdeles grusom måte. Straffelovens § 47 om nødrett kan ikke påberopes som hjemmel for innfangning av katter.

I en nylig avsagt dom i Halden, dømte politiet en kattefanger til å betale kr. 7.500,- i bot fordi vedkommende hadde fanget naboens katt i kattefelle med den hensikt å drepe katten.

I tillegg har to borettslag som ville avlive katter som kom inn på borettslagets område fått rettens kjennelse på at dette er en lovstridig handling.

I det siste har det også vært flere tingrettsdommer som har ilagt høye bøter på folk som har drept andres katter. Jfr. Norsk Huskattforenings nettside <http://norskhuskattforening.net> meny Hjemløshet.

Med vennlig hilsen
Bodil Eikeset
leder Norsk Huskattforening